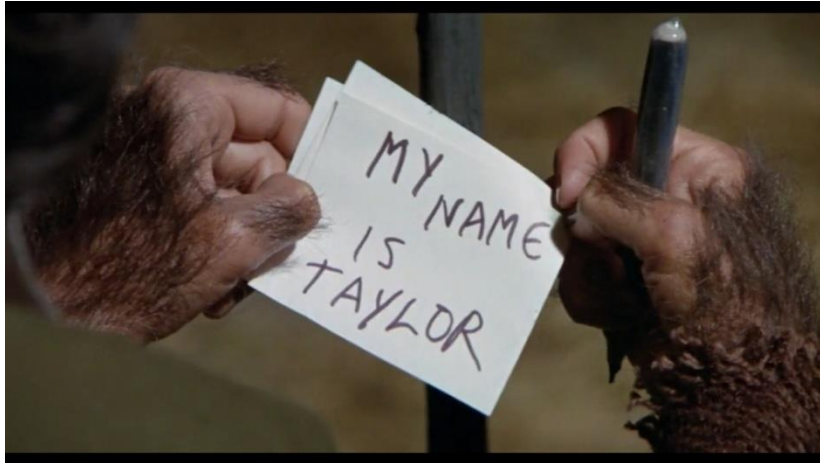

Što meni video znači i predstavlja ?

Video je prostor za mene. Prostor unutar kojeg imam priliku ostatku svijeta pridodati sebe. Zbog toga često imam potrebu biti fizički prisutna u kadru. Ti materijali na neki su način dokaz mene. U posljednje dvije godine kao da sam se unutar video medija rastavljala na segmente i time propitivala svoj odnos prema njemu. Kada sada pogledam unazad taj cijeli proces nazvala bih ga 'tamara traži sebe u kadru'. Lokacije gdje snimam doživljam kao strana tijela unutar kojih ulazim svojim tijelom. Zbog toga se ponekad u tim video materijalima osjeća svojevrsna čudna distanca. Općenito video ima tendenciju da 'situaciju promatrača' podigne na razinu voajerističkog užitka. Tijekom snimanja npr. klasičnog intervjua kroz objektiv kamere potpuno bez neugodnosti buljimo u sugovornika. Naknadno kada gledamo snimljeni intervju potpuno se neometano možemo prepustiti analizi snimljene osobe. Snimljena osoba postepeno postaje objekt promatranja. Meni je zanimljivo kako distancirano i izolirano ponekad biva i seksualno privlačno. Kao da izoliraš svoju glad i gledaš je sa strane. Zapravo je potpuno bizarno to što dok smo sami u stanu zbog upaljenog televizora slušamo razgovore ljudi koje ne poznajemo. Video je dio mog tijela koji funkcionira van organizma i stoga je poput vrste emancipirane metastaze koja ima vlastitu strukturu. Osobni izlazak iz tijela je proces stvaranja unutar kojeg se realizira imaginacija. Tim izlaskom nastaje cyber tijelo čije navike nisu biološke. Ljudi su pripitomili pse prije 12 000 godina. Vrlo je vjerovatno da su se psi zbog svoje sklonosti skupljanju ostataka priklonili čovjeku. Pas laje. A čovjek je zaboravio kako se glasa. Ja sam se pokušala namjerno glasati i zvučala

sam glupo. Svojih glasanja sjećam se jedino kroz bol i strah. Sjećam se glasnog skrika kada sam probila nos. Moji roditelji kažu da je moja prva riječ bila 'ujko' kao ujak, od matere brat. A Giorgio Agamben, talijanski filozof i filolog razmišlja o riječima kao cyber tijelu koje čovjeka dovodi u određene situacije. Sve relacije koje su trenutno aktivne zapravo su u suštini samo prirodne pojave ili možda samo pojave ali u svakom slučaju neovisne su o problemu. Problem je evolucijski koncept dokazivanja ljudskosti i smisla.

Mazga i mula su čovjekove životinje. U želji da skroji što efikasniju radnu snagu čovjek je pario kobilu i magarca iz čega je nastala mula te konja i magaricu iz čega je nastala mazga. Nastale životinje postale su idealna radna snaga taman po mjeri čovjeka, ali njihova biološka konstrukcija ne omogućava im daljnje razmnožavanje i nastavljanje svoje vrste. To ograničenje oplodnje u nekom je smislu početak razvoja biopolitike. Biopolitika je za Michaela Foucaulta ulazak života i njegovih mehanizama u područje svjesnog računanja i reguliranja moći, odnosno znanja svih agenata promjene života. Unutar tog računanja svakako se ubraja i medijska moć koja se odlučuje za određene slike i 'footage' kao za one koji reprezentiraju istinu i namjeru čovjeka. Mazga je kompozicija ljudskog imagea. Imanentna suština životnog dijagrama je rođenje, bivanje te reprodukcija zbog koje neizbježna smrt postaje lakša i prirodnija. U odnosu na takvo pomalo fenomenološko sagledavanje procesa života uplitanje čovjekove računice u mulin i mazgin evolucijski tijek je uvođenje čiste politike u samu biološku esenciju. Glad je osjećaj koji obuzima svaki živi organizam. Glad potiče konzumiranje unutar kojeg se razmjenjujemo sa okolinom. Svinja je životinja koja je poznata po tome da jede doslovno sve u određenim uvjetima pa čak i svoju djecu. Kod potpunog gladovanja organizam mora trošiti svoje rezerve. Video je kao jedan cyber-organizam

koji je na početku mrtav, ali osjeća glad za životom. Određenim sredstvima, kadrom, planom, rakursom, montažnim rezom pomalo ga hranimo. Kada je realno biološko tijelo konstantno gladno postepeno umire, a dok je određeni cyber-organizam gladan ujedno je i živ, kada ga se potpuno 'nahrani' postaje dosadan i dosada ga finalno dokrajči. Sitnije životinje od gladi ugibaju prije krupnijih, tako npr. miš uginu nakon 6-7 dana, kunić nakon 22, pas za 60 dana, a čovjek nakon 80 dana gladovanja. Komunikacija je jedna od osnovnih temelja kulturne evolucije. Ptice oduvijek komuniciraju prvenstveno vizualnim i zvučnim signalima. Vizualna komunikacija kod njih ima mnogo funkcija i manifestira se perjem i ponašanjem. Slični li čovjek više na čovjeka ili životinja na životinju. Slični li više čovjek na životinju ili životinja na čovjeka. Putem ciklusa hranidbenog lanca vrši se zamjena i razmjena elemenata tako smo u suštini svi dio istog mesa. Uz čovjekovu emancipaciju od ostatka životinjskog carstva sve je očitija i emancipacija određenih ljudskih bioloških (mozak) i apstraktni (duša) organa od ostatka tijela. Video umjetnost na neki način je svjedočanstvo te emancipacije. Nova neurološka istraživanja dolaze do fascinatnih otkrića da naš mozak skoro potpuno nezavisno funkcionira te da je stoga naša sloboda izbora uvjetna i upitna konstrukcija.

U svakom slučaju ljudski je mozak za razliku od recimo, ljudske jetre ili srca potpuno jedinstven i ne može se usporediti s nijednim drugim organom. Prilikom upoznavanja neke osobe stječemo određeni dojam kojeg ne možemo do kraja argumentirati. Međutim, naš mozak vidi puno više od nas. On pamti svaku sliku, frame po frame i pohranjuje ih. Kako mi nismo u stanju apsorbirati toliko informacija te slike nam se transformiraju u osjećaje koji izviru iz podsvjesnih saznanja. Kada video opremom zabilježimo određenu situaciju, kasnije je možemo promatrati frame po frame i tada vidimo mnogo sitnica koje naš mozak registrira na dnevnoj razini. Na taj način medij digitalni snimljeni materijal sličan je mozgu.

'Then sometime about a hundred and fifty thousand years ago there was an explosive development of certain key brain structures and functions whose fortuitous combinations resulted in the mental abilities that make us special in the sense that I am arguing for. We went through a mental phase transition. All the same old parts were there, but they started working together in new ways that were far more than the sum of their parts. This transition brought us things like full-fledged human language, artistic and religious sensibilities, and consciousness and self-awareness. Within the space of perhaps thirty thousand years we began to build our own shelters, stitch hides and furs into garments, create shell jewelry and rock paintings, and carve flutes out of bones. We were more or less finished with genetic evolution, but had embarked on a much (much!) faster-paced form of evolution that acted not on genes but on culture.' V.S. Ramachandran

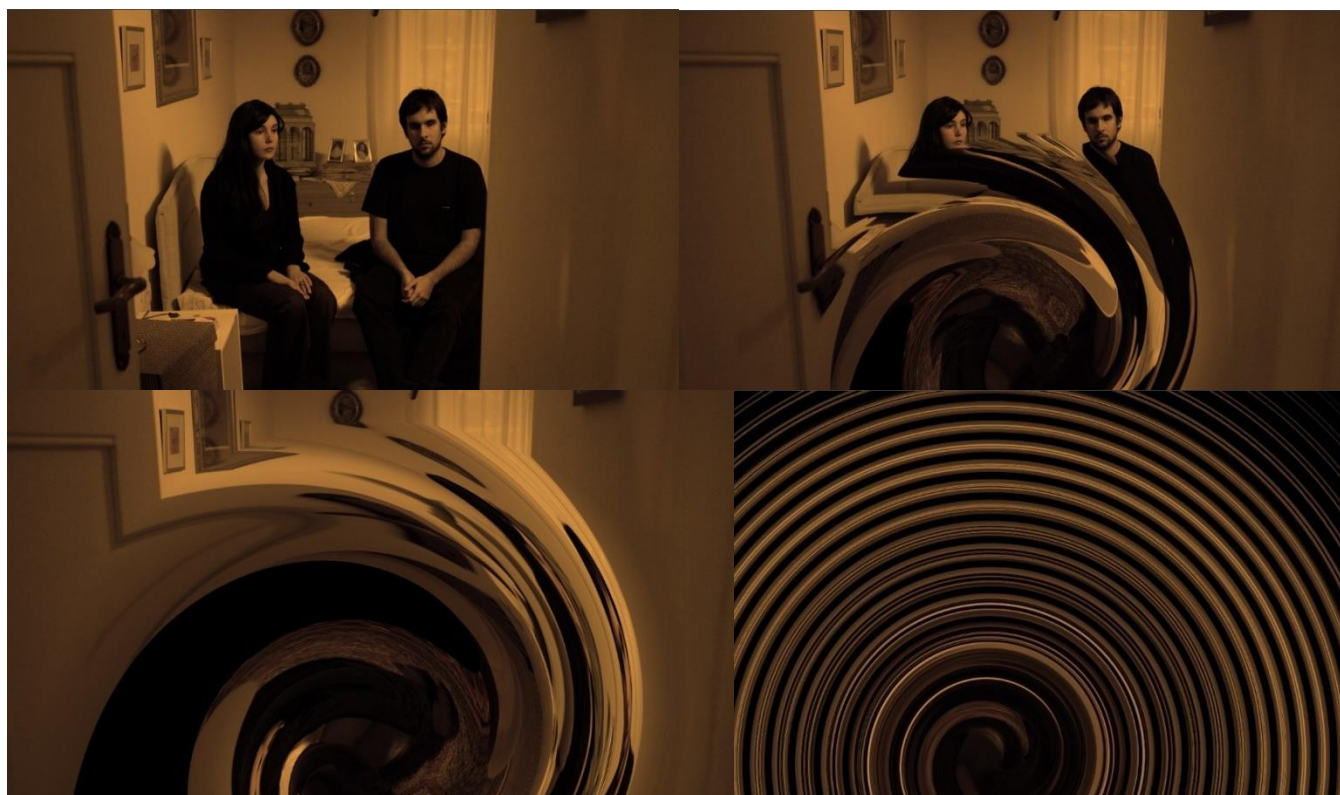
AKCIJA

REZ

00:00:11:11:00

Sama prisutnost video opreme u prostoriji kod prisutnih često izaziva osjećaj neprirodne važnosti. Kao da je snimljeni materijal konačna istina prema kojoj se beskompromisno mogu donositi zaključci. Kao da je snimljeni materijal svojevrsna ispovijed ponašanja. Religija mi izaziva osjećaj tjeskobe. Bojim se takvih isključivih i beskompromisnih ideja. Stvaraju mi stres i paniku. I bojim se tog nadzora koji je uključen u svaku religijsku ideju. Navodno nas uvijek netko gleda. Viša sila je sa nama i prati i zna svaki naš pokret, baš kao i kamera kada je upaljena na REC. Vjerovatno digitalno zabilježavanje na nesvjesnoj razini pruža utjehu, jer smanjuje osjećaj samoće. U kameri ostaje život, u njoj možemo reproducirati sami sebe skroz sterilno, bez seksa. Kamera je stoga interpretacija uma odnosno naše cyber tijelo sačinjeno od samog ljudskog evolucijskog sukusa. Oko-zapažanje/Objektiv-kadriranje. Mozak –pohranjivanje i korištenje informacija/ Memorija i kodiranje unutar sustava kamere. Tijelo-fizička razina egzistencije/Kamera kao aparat.

Kada sam radeći kao novinarka trebala napraviti reportažu za novine i informacije bilježila diktafonom ljudi su bili puno opušteniji i nepristojniji, a kada sam radila za televiziju i kada sam imala kameru osjećala sam se puno sigurnije. Imala sam svoje oružje, ljudi su pazili što govore i davali su najbolje od sebe što mogu u tom trenutku. Upravo zbog svoje karakterne SF-ičnosti kamera kao da je dio nekog suvremenog mita o civilizaciji koja je potpuno prilagođena sistemu medija. Filmovi i videi su vrste suvremenih mitova koji pokušavaju dokazati postojanje stvarnosti. U tom kontekstu najveća varka kamere je njena objektivnost.

Veliki tehnološki napredak u zadnjih 70-tak godina doveo nas je na novu razinu prilagodbe, između ostalog prilagodili smo se raznim ekranima i počeli koristiti palac za touch screen. Palac je prst s kojim se čovjek najviše služi. Upotrebljavanjem palca olakšava se odvijanje mnogih primarnih radnji, poput hranjenja, dodirivanja, podizanja. Trenutno osnovni komunikacijski uređaj, mobitel, formiran je prema palcu i njegovom mogućnosti pomicanja. U tom smislu čovjek se sam se prilagođava. Zanimljivo je kako komunicirajući putem ekrana gradimo određeni vizualni identitet putem

kojeg nas ostali prepoznajemo. Video umjetnici još intezivnije razvijaju svoju digitalnu ličnost koju potom konstantno prebacuju iz digitalnog u stvarni svijet i obratno. Služim se različitim metodama dok gradim svoju imaginaciju unutar video radova. Općenito još uvijek se na neki način tretiram kao objekt rada s kojim se bavim iz vlastite osjetilne pozicije. Pokušavam eksperimentirati sa svojim tijelom. U njemu nailazim na nove identitete koji me obogaćuju. Pokušavajući se planski prepustiti slučajnosti igrajući se sa kamerom. Trudim se uhvatiti onaj dio materijala prije nego se paljenje kamere službeno oglasi. Ponekad se unutar takvih situacija i pretvaram, jer spontanost se također dogodi kada zaboravim na to da se pretvaram. Ako snimam neku drugu osobu često već kada izvadim kameru osoba kaže nešto poput 'Samo reci kada se počne snimati', jer tada nastupa uvježbana koreografija. Ako odlučim recimo snimati samo određene detalje i koristiti samo krupni kadar već s takvim odnosom i prije početka snimanja gradim svojevrsnu fraktalnu formu rada. Međutim, užasno je frustrirajuće promatrati svoje ideje tijekom realizacije dok postaju nešto sasvim drugo od očekivanog. To je na neki način slično evoluciji, jer je čovjek zapravo u ideji majmun. Istražujući tijela kroz objektiv kamere sistemski se zapravo istražuje čovjek pa čak i u ontološkim dimenzijama. Kada digitaliziramo čovjeka tu je uvijek nužno i neki prostor (vrijeme i prostor) (čovjek i prostor).

Koncepcija radova stoga mi često uključuje istraživanje odnosa detalja naspram cjeline u koleraciji s ljudskim tijelom kao detaljem te prostrom kao cjelinom. Dubinskom analizom takvih konstrukcija uočavam svoja ponavljanja te iz takve repetitivnosti zaključujem da ritualno doživljavam praksu i da mi takav ritam zapravo odašilja osobnu distorziju i poremećaj. Iako svaki doživljaj je određeni poremećaj neutralne situacije. Naša se osjetila aktiviraju na distorzije kao žabice na površini vode. Nastojim digitalizirati izazvanu reakciju u afektu. Zbog toga uvijek jedan dio rada unaprijed isplaniram dok ostatak pokušavam padati na leđa. Bez obzira na različite metode čini mi se kao da je generalni siže na području novih medija dobro iznenađenje. Kada se netko iznenadi njegova reakcija djelomično je nagona što u nekoliko trenutaka uspijeva napregnuti 'život' u prvi plan. Logika svemira je u velikoj mjeri simetrična. Kažu da se ne može pobjeći od sebe iako mi se čini da svaki umjetnik kroz svoje radove u određenim zapletima nastoji pobiti i demantirati sebe, jer ukoliko ne napravi takav iskorak zapravo se prepušta matematičkom diskursu i vrlo brzo može definirati formulu svog procesa i tako predvidjeti posljedicu odnosno rad.

Takvo predviđanje nazivamo stilom. Formula zlatnog reza (1.6180339) ima dugu tradiciju u zapadnjačkoj kulturi te je bezuvjetno načelo koje se beskonačno ponavlja u prirodi, umjetnosti i znanosti. Novo medijalci su poput malih alkemičara koji pokušavaju hakirati kodove i razbiti formule. Iako primjer zlatnog reza nalazimo u ljudskom uhu i ljudskom DNK. Predivni kaos vjerovatno tinja u ljudskom nagonu makar isključivo zbog potrebe za protutežom.

Ove rečenice su nemirne. S njima pokušavam obuhvatiti sve putanje unutar kojih sam se kretala dok su nastajali moji umjetnički radovi. Prva putanja je čovjek u odnosu na životinje, druga putanja je tijelo u odnosu na prostor i okolinu, a treća putanja je video kao prostor i tijelo. Zadnja putanja je Tamara kao pisac svojih misli za tekst diplomskog rada.

'Mitovi potvrđuju trenutno stanje stvari. Čini se da u ljudskoj prirodi postoji duboka potreba za autoritetom takve vrste – autoritetom koji nadilazi razumsko dokazivanje.' Richard Cavendish, Trevor O. Ling

Čimpanze – ljudi ljudi -čimpanze

'Budući da osim Homo sapiensa nije preživjela niti jedna druga vrsta iz ljudske linije tog grananja, stoga su čimpanze i bonobi najbliži živi srodnici čovjeka.' (nepoznati izvor)

Ljudska linija grananja – fascinira me činjenica da su postojale različite vrste ljudi i intrigira me zašto je baš naša vrsta preživjela te postoji li biološki uvjet da evolucijski tijek u određenom budućem trenutku ponovno započne ljudske grananje linija.

Čovjek i čimpanza potječu od zajedničkog pretka, a do razdvajanja dviju vrsta došlo je prije oko šest milijuna godina.

DNK čovjeka i čimpanze podudara se u 98%.

Mutacija je u čovječjoj liniji spojila dva para kromosoma, tako da ljudi imaju 23 para kromosoma, dok čimpanze imaju 24.

'Neugodno mi je što moram svrstati ljude među primatima, ali čovjek sam sebe dobro poznaje. Nemojmo se igrati riječima. Meni je svejedno koje ćemo ime koristiti. Ako nazovem čovjeka *simiis* ili obrnuto, sve ću teologe okrenuti protiv sebe. A možda bi i trebalo, po pravilima struke' – Carl Linne
Znači li to da je u čovjeka čini čovjekom 2% razlike.
2% razlike nas dijeli od toga da odlučujemo nagonski.

2% razlike nas je dovelo do toga da naša vrsta otputuje na Mars.

98% čovjekove materije je tamna energija u kojoj se gomila nagon i instikt. Cenzuriranje je uvjet za opći napredak. Trenutno su samo određene čovjekove osobine značajne i potrebne. Prema Carl Gustavu Jungu imamo pet glavih grupa instinktivnih faktora koji proizlaze iz nagona. Glad, seksualnost, aktivnost, refleksija i stvaralački faktor. Jung je nagone definirao kao psihificirane datosti čiji je izvor izvan psihičkog porijekla. Prema takvom fenomenološkom sagledavanju koncepta nagona, moja umjetnička propitivanja dobivaju smisao. Unutar mog rada čimpanza predstavlja neartikulirani dio mog bića koji je poput arhetipa za nagon u kontradikciji sa mojoj formalnom ekstrovertianom ljudskosti. Detektiranje čimpanze u meni je ujedno i traženje izvora nesvjesnog i povratak emocijama. Zanimljiva čovjekova osobina je mogućnost oponašanja. Čovjek razmišlja o epitetu stvarnosti u odnosu na to je li određeni segment već prije vidio ili barem za njega čuo. Ako je sa segmentom suočen po prvi put pridodaje mu karakter nestvarnosti. Stoga čovjek je potencijal nestvarnosti. Razvoj i promjena kao suština evolucije razvili su život u potpuno neočekivanim oblicima. Često sam se tijekom razmišljanja o ovoj temi pitala što bi bilo da se 'na početku' samo jedna situacija dogodila drugačija. Recimo da je u revolucionarni hod na dvije noge čovjek uključio kao primarni dio koreografije oslanjanje glave na pod pri svakom petom koraku. Bam. Već je to neka druga priča.

'Ljudima je, naime, od djetinjstva prirodan nagon za oponašanjem i čovjek se od ostalih životinja razlikuje u tom što je u tome vješt. Svoja prva saznanja stječe putem oponašanja. A prirodno mu je i to da se raduje svakom oponašanju.' Aristotel (citati iz knjige 'O pjesničkom umijeću')

'We are anatomically, neurologically, genetically, physiologically apes. Anyone who has ever been struck by the uncanny near-humanness of the great apes at the zoo has felt the truth of this' V.S. Ramachandran

Premda smo toliko slični čimpanzama puno smo skloniji određenim zloćudnim bolestima od njih. Čimpanzin vrhunac intelekta proporcionalan je ljudskom djetetu od dobi do 5 godina. Stoga čimpanza nikada ne prelazi potpuno u simoličku konstrukciju ljudskog svijeta, dok čovjek postepeno sve

više ulazi u sistem i preuzima njegovu koreografiju i značajke. SF priča o različitim vrstama ljudi.

BOLESTI KOJE SAM IMALA, A SJEĆAM IH SE:

Prehlade, vodene kozice, upala uha, upala grla, slomljena ruka, pokvareni zubi, policistični jajnici, cistične akne, skolioza kralježnice, upala pluća, hemeroidi, alergije, osipi, hpv,

NAJVEĆE FIZIČKE BOLI KOJE SE SJEĆAM:

Slomljena ruka, upala pluća, citoskopija, bušenje nosa. Nagla bol uvijek izazove istinsku reakciju koja proizlazi iz nagona.

Tamara Bilankov

02.08. 1988

Borisa Papandopula
31

21000 Split

HRVATSKA

Koreografija sistema u grubim crtama je hodanje sjedenje i mali pokreti rukama, malo ekstremije fizičke radnje nazivaju se plesom, a ljudi koji se time bave nazivaju se plesačima. Ipak, ni takvi ljudi ne idu kupiti kruh na ekstremniji način od ostalih. Najviše čuđenja u svijetu unose djeca i to ona mala. Ona istražuju, otkrivaju svijet koristeći i svoje tijelo kao alat. Tijekom djetinjstva ona razvijaju sinapse u mozgu koje se kasnije tokom života ne mogu naknadno povećati ili smanjiti. Dok je proces nastajanja sinapsi intezivan djeca se često znaju vrtiti u krug. Naslanjajući se na takve neurološke i psihološke tvrdnje Maria Montessori, tvorac pedagoške metode Montessori, u svojoj je teoriji veliki značaj pridodala fizičkom osvještavanju vlastitog tijela i njegovog kretanja te je naglašavala važnost tjelesnih vježbi koje se nisu temeljile isključivo na fizičkoj razini već im je u cilju bilo pokretanje psihičkih strujanja koje su za cilj imale razbijanje 'blokada'. Blokade se rađaju ponavljanjem konstantno istih pokreta te ograničavanjem našeg iskustva u otkrivanju novih prostora isključivo na psihičkom nivou. Bilo bi zanimljivo otkrivati svijet tijelom umjesto riječima. Čini mi se da bi sve bilo drugačije. Ideja bi postala iskustvo. U tom slučaju stvarnost bi možda postala popularnija od fikcije.

Tjelesni nagoni dolaze slučajno i rađaju se iz okolnosti određene situacije. Slučajnost je uvjet za reakciju bez simbola. Kao da instinkti kreću iz tijela, negdje iz želudca. Znanstveno je definirano da ljudi nemaju instinkte već nagone. Zapravo se čini da su ljudi evolucijski cenzurirali instinkt i srezali ga na biološki nagon. U tom slučaju i nagon je dio prilagodbe.

'Any ape can reach for a banana, but only humans can reach for the stars.' V.S. Ramachandran

Treptaj oka je slučajan i neplaniran. Preskok srca je slučajan i neplaniran kao i ispadanje kose i kašalj. U principu ni starenje nije planirano. U većini slučajeva ni smrt nije planirana. Znoj je smrad slučajnosti. Suze su već uvjetovane kodom emocije, ako ih nisu uvjetovale virusne bakterije. Mene samo zanima što je sve od ovog trenutka u kojem se sada nalazim moja odluka, a što je već bilo predodređeno kroz moju DNK strukturu. Fox P2 je gen za govor što je zapravo osnovni preduvjet za čovjekov kulturološki razvoj i odmicanje iz životinjskog svijeta. Čovjek se ne glasa on govori. Čovjek se ne pari on se seksa. Čovjek ne ide u veterinaru već u liječnika. Čovjek ne ugiba on umire. Bol je brz postupak za povratak u realno. Bol nas podsjeća, ona je stvarna.

Prema Lacanovoj teoriji dijete u razvojnoj fazi prolazi realnu, imaginarnu te potom ulazi u simboličku fazu. Tijelo kao da je formirano prema nekom osjećaju preživljavanja. Svojim krakovima, proširenjima i mogućnostima pruža nam doživljaj života. Ipak, nešto je tu za mene zbunjujuće. Život se nalazi izvana i iznutra premda kuca samo na jednom mjestu, u nama. U principu ne možemo znati postoji li uopće život izvan nas, to je samo pretpostavka. Meni se čini da trebam opipati život svojim rukama, kroz svoje tijelo, slušajući samo svoje otkucaje.

Čitav život izgrađujemo prolazeći kroz simboličku fazu. Onda ostarimo i kao da se pomalo vratimo unazad. Starost je na neki način relacija realnog i simboličkog svijeta unutar koje nagoni puno lakše isplivavaju. Moja baba hvata vruće zdjelice golim rukama bez krpe ili rukavice dok kuha. Ona kaže 'Moje su ruke već tvrde', to je tako jer ima 83 godine.

Čovjek se prilagodio dizajnu i funkciji stolice i kompjutera.

Mačka se prilagodila životu u kući. Životinje koje provode većinu vremena s čovjekom u njegovom domu, nazivaju se 'kućni ljubimci'.

Čovjek se prilagodio vremenu. Kako vrijeme ulazi u njega on se mijenja. Stari. Čovjek se prilagođava drugom čovjeku i idejama tog drugog čovjeka. Jako davno postojalo je nekoliko vrsta ljudi. Samo naša vrsta je preživjela. Moguće da je naša vrsta po svom karakteru bila najprilagodljivija. Moguće da su ostale vrste bile previše ekcentrične u nekom smislu. Ili smo mi bili ljubomorni na druge vrste pa smo ih istrjebili. Zašto ih se ne sjećamo? Kakvi su bili. Pronađeni su neki dokazi o vrstama ljudi koji su bili visoki čak nekoliko metara te ljudi koji su bili niski i sličili na hobite. Predpostavlja se da su hobiti puno duže živjeli od nas. Možda smo mi od svih ljudi bili najviše slični majmunima. Možda smo mi najmanje ljudi. Možda smo zato i preživjeli, jer smo većinski životinje. Kada bi i danas postojalo više vrsta ljudi ta podjela još bi nas više približila životinjskom svijetu unutar kojeg skoro svaka životinja ima više različitih vrsta.

'A FISH KNOWS HOW TO SWIM THE INSTANT IT HATCHES, AND OFF it darts to fend for itself. When a duckling hatches, it can follow its mother over land and across the water within moments. Foals, still dripping with amniotic fluid, spend a few minutes bucking around to get the feel of their legs, then join the herd. Not so with humans. We come out limp and squalling and utterly dependent on round-the-clock care and supervision. We mature glacially, and do not approach anything resembling adult competence for many, many years. Obviously we must gain some very large advantage from this costly, not to mention risky up-front investment, and we do: It's called culture.' V.S. Ramachandran

Suvremeni čovjek najviše sati provodi sjedeći i ležeći. Napredak nas je prilagodio tehnologiji. Postepeno, čovjek je učvrstio koncept TJELOVJEŽBE kao akcije koja održava njegovo još uvijek biološko tijelo. Unutar ljudskog stopala evolucijski razvoj još uvijek traje. Smatra se da čovjekova prilagodba na dvonožni obrazac kretanja još nije završena – hod na dva

stopala zahtijeva dodatnu vještinu držanja ravnoteže, a pri kretanju još uvijek imamo značajan gubitak energije. Čovjek je još uvijek u procesu.

Tijelo je prostor između nas i svemira. Ono je prostor kojeg najbolje poznajemo. Naše tijelo zauzima dio ukupnog prostora. Tijelo je dokaz vremena. Ono je puno vode. Tijelo je jedan životni princip. Tijelo zrači. Fizička aktivnost tijela oslobađa energiju. Čovjek u svemiru naraste, stalno se znoji i ne može plakati. Kada gledam u svoje tijelo čini mi se da je gusto. Tijekom dana pospremam i odlažem u njega pa na neke stvari poslije zaboravim. Nekad zaboravim i da imam prste na nogama. Nekad zaboravim i na vrhove kose. Onda slučajno uhvatim petu lijevom rukom i sjetim se.

Kraj

